YNYS MÔN YSBRYDOLEDIG

DEUNYDDIAU ATEGOL

Os oes angen cymorth pellach arnoch ar agweddau penodol ar ddysgu yn yr awyr agored, gall y deunyddiau hyn gyfoethogi'r profiadau sy'n ennyn diddordeb a ddarperir gennych. Gallant eich cefnogi wrth i chi ddylunio, cynllunio a gweithredu eich cwricwlwm. Mae dysgu yn yr awyr agored yn ffordd wych o ddatblygu sgiliau cyfannol dysgwyr (creadigrwydd ac arloesedd, meddwl yn feirniadol a datrys problemau, effeithiolrwydd personol, cynllunio a threfnu). Byddwch eisiau canolbwyntio ar pam mae dysgu o bwys a sicrhau eich bod yn diwallu anghenion eich dysgwyr.

Mae'r deunyddiau hyn yn dangos llwybr y gellid ei gymryd drwy'r gweithgaredd. Nid yw hyn i fod yn rhagnodol. Dylech addasu eich dull, yn dibynnu ar anghenion a diddordebau eich dysgwyr a'ch ardal leol.

TROSOLWG

Mae dysgwyr yn archwilio sut y cynlluniwyd y Land Rover ar Ynys Môn a pham ei fod yn gerbyd mor bwysig, cyn iddynt ddylunio cerbyd amffibiaidd ar gyfer achub pobl o ardaloedd sydd dan ddŵr. Mae dysgwyr yn astudio gwaith Syr John Kyffin Williams cyn dewis eu hoff dirlun o Fôn i'w baentio yn ei arddull. Maen nhw'n archwilio'r hyn sy'n gwneud Ynys Môn yn arbennig ac yn cynhyrchu fideo ar gyfer twristiaeth, sy'n amlygu ei rhinweddau.

CWRICWLWM I GYMRU

Meysydd dan sylw:

- Y Celfyddydau Mynegiannol
- Ieithoedd, Llythrennedd a Chyfathrebu
- Gwyddoniaeth a Thechnoleg

Mae'r gweithgaredd hefyd yn ymgorffori agweddau ar sgiliau trawsgwricwlaidd a amlinellir yn y FfLlRh a'r FfCD.

ADNODDAU

Dyfais y gellir ei defnyddio i gysylltu â'r rhyngrwyd a mynediad i'r rhyngrwyd.
Dulliau o gymryd ffotograffau o dirweddau, e.e. ffonau clyfar, tabledi, camerâu, ac ati.
Dull o baentio tirluniau yn arddull Syr John Kyffin Williams, e.e. paent trwchus, cyllyll palet neu frwshys trwchus a bord neu ganfas trwchus.
Dull o greu clipiau fideo sy'n cynnwys sain neu heb gynnwys sain, e.e. ffonau clyfar, tabledi, camerâu fideo, ac ati.
Dull o olygu fideo.

GWNEUD Y GWEITHGAREDD

- Yn y rhan fwyaf o dasgau, bydd gofyn i ddysgwyr weithio mewn parau neu grwpiau.
- Anogwch y dysgwyr i rannu eu syniadau ac egluro a chyfiawnhau eu syniadau pan fo modd, mewn ymateb i gwestiynu agored. Mae cwestiynau ffocws wedi'u hawgrymu ar gyfer arwain dysgwyr drwy'r tasgau.
- Sylwer, os gwelwch yn dda: i gael mynediad at is-deitlau Cymraeg ar fideo, cliciwch ar 'Settings', yna detholwch 'Subtitles', yna 'Auto-translate' a dewis 'Welsh'.
- Wrth fynd â dysgwyr i'r awyr agored, mae'n hanfodol cadw at y Cod Cefn Gwlad a bod unrhyw asesiadau risg perthnasol wedi'u cynnal a bod y risgiau wedi'u lliniaru.

TASG 1

PEIRIANWYR YSBRYDOLEDIG

Eglurwch wrth y dysgwyr fod peiriannydd a ddyluniodd gerbyd ar Ynys Môn, yn cael ei drafod yn y dasg hon. Mae'n ddoeth peidio â sôn am Land Rover ar hyn o bryd gan y bydd yn effeithio ar y dysgu yn Sgrîn 3.

Sgrîn 3

Gofynnwch i'r dysgwyr ymdrin â'r ddelwedd.

Sgrîn 4

Ar y sgrîn hon, rhoddir gwybodaeth am Maurice Wilks, athrylith peirianneg cwmni ceir Rover, a gynlluniodd y Land Rover.

Sgrîn 5

Dangoswch y fideo: The Land Rover Series One a gofynnwch i'r dysgwyr drafod y cwestiynau canlynol.

Cwestiynau ffocws

- Pam ydych chi'n meddwl bod y Land Rover Cyfres 1 mor wahanol i gerbydau eraill?
- Roedd yn rhaid i'r Land Rover fod yn ysgafn ac yn rhad i'w wneud. O beth ydych chi'n meddwl y cafodd ei wneud? Pam?
- Sut ydych chi'n meddwl bod dyluniad y Land Rover wedi ei wneud yn addas fel cerbyd pob tir?
- Pam fod y Land Rover yn gerbyd delfrydol i ffermwyr?

Sgrîn 6

Eglurwch wrth y dysgwyr eu bod nhw'n mynd i ddylunio cerbyd amffibiaidd ar gyfer achub pobl mewn ardaloedd sydd dan ddŵr, a'i gyflwyno i'r dosbarth. Gofynnwch iddyn nhw drafod y cwestiynau canlynol.

Cwestiynau ffocws

- Beth mae amffibiaidd yn ei olygu?
- Pryd ydych chi wedi gweld cerbyd amffibiaidd? Ble oedd e?
- Pa rinweddau sydd eu hangen ar gerbyd amffibiaidd? Pam?
- Ble arall ydych chi'n meddwl y defnyddir cerbydau amffibiaidd?

Gofynnwch i'r dysgwyr restru eu meini prawf llwyddiant ar gyfer yr hyn sy'n gwneud cerbyd amffibiaidd da yn y blwch a ddarperir.

Sgrîn 7

Eglurwch wrth y dysgwyr fod angen i bob cerbyd fod mor ynni-effeithlon â phosibl. Yna, gofynnwch iddynt drafod y cwestiynau canlynol.

Cwestiynau ffocws

- Pa fath(au) o ynni fydd eich cerbyd yn ei ddefnyddio i symud? Pam?

- Sut bydd eich cerbyd yn:
    - lleihau gwrthiant aer? Pam fod hyn yn bwysig?
    - mor ysgafn â phosibl? Pam fod hyn yn bwysig?
    - cael digon o afael ar y ffordd, ond eto dim gormod? Pam fod hyn yn bwysig?

Yna, gallant ychwanegu unrhyw feini prawf llwyddiant newydd at eu rhestr.

Sgrîn 8

Dywedwch wrth y dysgwyr y bydd angen i'w cerbyd amffibiaidd newid o ddefnydd ar dir i ddefnydd mewn dŵr, ac i'r gwrthwyneb. Yna, dylent drafod y cwestiynau canlynol.

Cwestiynau ffocws

- Sut bydd eich cerbyd yn newid o ddefnydd ar dir i ddefnydd mewn dŵr?
- Sut y byddwch yn rhybuddio pobl bod y cerbyd yn newid o ddefnydd ar dir i ddefnydd mewn dŵr? Pam fod hyn yn bwysig?
- Pa siâp fydd eich cerbyd? Pam?
- Pa ddefnyddiau fydd eu hangen er mwyn gwneud eich cerbyd? Pam?

Yn dilyn hyn, gallant ychwanegu unrhyw feini prawf llwyddiant newydd at eu rhestr.

Sgrîn 9

Gofynnwch i'r dysgwyr edrych ar y rhestr o feini prawf llwyddiant a dewis y pump neu chwech pwysicaf. Yna, gallant ddileu'r holl feini prawf eraill o'r rhestr.

Eglurwch y bydd y meini prawf pwysicaf a ddetholwyd ganddynt yn cael eu defnyddio ar gyfer asesu dyluniad eu cerbyd.

Sgrîn 10

Gwahoddwch y dysgwyr i ddylunio eu cerbyd a llunio cyfres o ddiagramau i'w ddangos o wahanol onglau. Yna, dylent labelu'r diagramau er mwyn dangos y defnyddiau a ddefnyddiwyd a'r mesuriadau. Dylid hefyd eu hannog i egluro yn eu diagramau, sut mae'r cerbyd wedi'i gynllunio ar gyfer achub pobl mewn ardaloedd sydd dan ddŵr.

Sgrîn 11

Gofynnwch i'r dysgwyr gyflwyno dyluniad o'u cerbyd amffibiaidd, i'r dosbarth.

Sgrîn 12

Gofynnwch i'r dosbarth am adborth ynghylch pa mor dda y gwnaeth pob dyluniad fodloni pob un o feini prawf llwyddiant y grŵp a wnaeth ei ddylunio. Gwahoddwch y dysgwyr i wneud unrhyw addasiadau i'w dyluniadau er mwyn eu gwella.

TASG 2

TIRWEDDAU YSBRYDOLEDIG

Eglurwch wrth y dysgwyr y byddan nhw'n edrych ar dirweddau yn Nhirwedd Cenedlaethol Ynys Môn. Byddai'n ddoeth peidio â sôn am Syr John Kyffin Williams ar y dechrau, gan fod gofyn i ddysgwyr geisio gweithio allan pwy sy'n cael ei ddarlunio yn y cerflun sydd yn y ddwy sgrîn gyntaf.

Sgriniau 3-4

Gwahoddwch barau o ddysgwyr i gynhyrchu cwestiynau da er mwyn ceisio canfod beth mae'r ddelwedd yn ei ddangos iddynt gan ddefnyddio'r geiriau ar gychwyn eu cwestiynau. Yna, dylent rannu eu cwestiynau gyda'r grŵp a cheisio penderfynu beth yw'r atebion.

Sgrîn 5

Ar y sgrîn hon, rhoddir gwybodaeth am Syr John Kyffin Williams, y paentiwr tirluniau Cymreig.

Gofynnwch i'r dysgwyr astudio'r gwaith celf a thrafod y cwestiynau canlynol.

Cwestiynau ffocws

- Beth oedd eich ymateb cyntaf i'r gwaith celf? Pam ydych chi'n meddwl eich bod wedi ymateb fel hyn?
- Beth sy'n digwydd yn y gwaith celf?
- Sut byddech chi'n disgrifio'r gwaith celf i rywun sydd erioed wedi ei weld o'r blaen?
- Beth ydych chi'n meddwl mae'r artist yn ceisio'i fynegi yn y gwaith celf?
- Beth yw'r stori sy'n cael ei hadrodd, os oes stori o gwbl?
- Beth ydych chi'n meddwl ddigwyddodd cyn yr olygfa hon?
- Beth ydych chi'n meddwl ddigwyddodd nesaf?
- Pa emosiynau ydych chi'n eu teimlo wrth edrych ar hyn?

Sgrîn 6

Rhoddir mwy o wybodaeth am Syr Kyffin yma, yn ogystal â'i arddull wrth baentio. Dywedwch wrth y dysgwyr eu bod am greu gwaith celf yn arddull Syr Kyffin, gan ddangos tirwedd leol. Cyn iddynt wneud hyn, bydd angen iddynt:

- astudio rhai o'i luniau
- penderfynu ar y dirwedd y maent am ei phaentio.

Sgrîn 7

Mae llawer o weithiau Syr Kyffin i'w gweld yn Oriel Môn. Gallech fynd â'r dysgwyr i'r Oriel a/neu chwilio ar-lein am ddelweddau o'i waith celf.

Wrth iddynt edrych ar ei weithiau celf, gofynnwch i'r dysgwyr drafod y cwestiynau canlynol.

Cwestiynau ffocws

- Beth oedd eich ymateb cyntaf i'r gwaith celf? Pam ydych chi'n meddwl eich bod wedi ymateb fel yna?
- Beth ydych chi'n meddwl mae Syr Kyffin yn ceisio'i fynegi yn ei waith celf?
- Pa emosiynau ydych chi'n eu teimlo wrth edrych ar y paentiadau?
- Sut mae'r paent yn cael ei roi ar y ganfas? Pam fod hyn yn effeithiol?
- Sut allech chi roi paent ar ganfas yn yr un ffordd? Beth fyddai ei angen arnoch chi?

Sgrîn 8

Eglurwch wrth y dysgwyr fod Syr Kyffin wedi defnyddio'r dirwedd fel ysbrydoliaeth. Dywedwch wrthyn nhw eu bod nhw'n mynd i fynd allan i'r awyr agored i gymryd ffotograffau o'r dirwedd sy'n eu hysbrydoli.

Yna, pan yn ôl yn yr ysgol, gallant ddewis un o'r ffotograffau i'w baentio. Gofynnwch iddyn nhw drafod y cwestiynau canlynol.

Cwestiynau ffocws

- Ym mhle ar Ynys Môn y byddech chi'n dod o hyd i dirweddau ysbrydoledig? Pam maen nhw'n ysbrydoli?
- Beth yw'r harddwch yn y dirwedd sy'n eich ysbrydoli?
- Pa liwiau fyddwch chi'n edrych amdanyn nhw yn y dirwedd? Pam?
- Pa siapiau fyddwch chi'n edrych amdanyn nhw yn y dirwedd? Pam?

Sgrîn 9

Ewch â'r dysgwyr allan i'r awyr agored i gymryd ffotograffau o dirweddau ysbrydoledig.

Sgrîn 10

Gofynnwch i'r dysgwyr ddethol eu hoff ffotograff. Yna, anogwch nhw i ddrafftio eu llun er mwyn gweithio allan ble bydd pob elfen yn ffitio ar y papur, ac yna defnyddio paent trwchus i greu lliwiau ar ffurf haenau, er mwyn dangos eu tirwedd.

Gwahoddwch nhw i gymharu eu llun (paentiad) nhw ag un o rai Syr Kyffin, a thrafod y cwestiynau canlynol.

Cwestiynau ffocws

- Beth sy'n debyg rhwng eich gwaith celf chi a gwaith Syr Kyffin?
- Beth fyddech chi'n gallu ei wneud er mwyn gwneud eich gwaith celf chi yn debycach i waith Syr Kyffin?

TASG 3

PAM FOD YNYS MÔN YN YSBRYDOLEDIG?

Eglurwch wrth y dysgwyr y byddant yn archwilio beth sy'n gwneud Ynys Môn yn arbennig ac yn cynhyrchu fideo ar gyfer twristiaeth i amlygu ei rhinweddau, yn y dasg hon.

Sgrîn 3

Ar y sgrîn hon, darperir gwybodaeth am dwristiaeth ac amaethyddiaeth, sef y prif feysydd cyflogaeth ar Ynys Môn.

Sgrîn 4

Yma, nodir fod Ynys Môn yn ysbrydoledig oherwydd bod ganddi: harddwch naturiol, hanes cyfoethog, bywyd gwyllt, danteithion coginiol ac arfordir heb ei ddifetha, yn ôl Bing AI.

Sgrîn 5

Dywedwch wrth y dysgwyr eu bod am wneud fideo dwy funud o hyd ar gyfer twristiaeth, er mwyn dangos sut mae Ynys Môn yn ysbrydoledig.
Gofynnwch i bob grŵp ddechrau creu map meddwl gan ddefnyddio'r syniadau blaenorol yn sail iddo – harddwch naturiol, hanes cyfoethog, bywyd gwyllt, danteithion coginiol, arfordir heb ei ddifetha. Yna, gall y grwpiau drafod y cwestiynau canlynol.

Cwestiynau ffocws

- Pa rinweddau eraill sydd gan Ynys Môn?
- Pa rai o'r rhinweddau hyn fydd yn apelio at dwristiaid? Pam?

Yn olaf, gallwch anog y dysgwyr i ychwanegu unrhyw rinweddau newydd at eu map meddwl.

Sgrîn 6

Gwahoddwch y dysgwyr i drafod y cwestiynau canlynol.

Cwestiynau ffocws

- Pa leoedd neu ddigwyddiadau y gallwch chi eu harddangos yn eich fideo?
- Pa un o'r lleoedd neu ddigwyddiadau hyn fydd yn apelio at dwristiaid? Pam?
- Pa mor hygyrch yw'r lleoedd neu'r digwyddiadau hyn? Sut ydych chi'n gwybod?
- Beth yw cost mynediad i'r lleoedd neu'r digwyddiadau hyn?

Gofynnwch i'r dysgwyr ychwanegu'r lleoedd neu'r digwyddiadau hyn ac unrhyw fanylion perthnasol at eu map meddwl trwy gysylltu pob un ag o leiaf un o'r rhinweddau.

Sgrîn 7

Dywedwch wrth y dysgwyr eu bod yn mynd i chwilio ar y rhyngrwyd er mwyn darganfod mwy am leoedd neu ddigwyddiadau ar Ynys Môn a fydd yn apelio at dwristiaid. Awgrymwch eu bod yn dechrau trwy wylio fideos ar YouTube neu gyrchu: Croeso i Môn.

Wrth iddynt ddod o hyd i leoedd neu ddigwyddiadau newydd, gofynnwch i'r dysgwyr eu hychwanegu at eu map meddwl, gan gynnwys unrhyw fanylion perthnasol eraill. Unwaith eto, anogwch y dysgwyr i gysylltu'r rhain â'r rhinweddau.

Atgoffwch y dysgwyr bod angen iddynt ystyried y canlynol wrth chwilio ar y rhyngrwyd:

Cyn ymchwilio...

- Pa dermau chwilio allech chi eu defnyddio? Pa rai yw'r gorau? Pam?
- Pa fath o safleoedd fydd orau i edrych arnynt? Pam?

Wrth asesu gwybodaeth/data...

- Sut ydych chi'n gwybod bod y wybodaeth/data yn ddibynadwy? Sut allech chi ddarganfod?
- A allai'r wybodaeth/data fod yn unochrog? Pam ydych chi'n meddwl hynny?

Sgrîn 8

Gofynnwch i'r dysgwyr gynllunio eu fideo gan ddefnyddio eu map meddwl, a thrafod y cwestiynau canlynol.

Cwestiynau ffocws

- Sut byddwch chi'n ffilmio elfennau o'ch fideo?
- Pa rinweddau Ynys Môn fyddwch chi'n canolbwyntio arnyn nhw? Pam?
- Pa leoedd neu ddigwyddiadau fyddwch chi'n eu cynnwys? Pam?
- Pa wybodaeth bwysig sydd angen i chi ei chynnwys? Pam?
- Pa bethau gweledol fyddwch chi'n eu defnyddio? Pam?
- Pa sain fyddwch chi'n ei defnyddio? Pam?
- Pwy yn eich grŵp fydd yn gwneud beth? Pam?
- Sut byddwch chi'n sicrhau bod eich fideo yn ddiddorol i dwristiaid?
- Sut byddwch chi'n sicrhau mai dim ond 2 funud yw hyd eich fideo?

Sgrîn 9

Ewch â'r dysgwyr allan i'r awyr agored i ffilmio clipiau perthnasol ar gyfer eu fideo.

Sgrîn 10

Gwahoddwch y dysgwyr i olygu eu fideo.

Sgrîn 11

Gofynnwch i'r dysgwyr ddangos eu fideo i eraill a gofyn am adborth ynghylch pa mor dda y mae'r fideo yn:

- dangos rhinweddau Ynys Môn
- dangos lleoedd neu ddigwyddiadau diddorol
- rhoi gwybodaeth am leoedd a digwyddiadau
- ymgysylltu â thwristiaid fel eu bod yn ymweld ag Ynys Môn.

Sgrîn 12

Gofynnwch i'r dysgwyr ystyried yr adborth y mae eraill wedi'i roi iddynt, ac yna i drafod y cwestiynau canlynol yn eu grŵp.

Cwestiynau ffocws

- Pa elfennau o'r adborth ydych chi'n cytuno â nhw? Pam?
- Pa elfennau o'r adborth nad ydych yn cytuno â nhw? Pam?
- Pa elfennau o'r adborth yr ydych chi'n cytuno â nhw, y gallwch chi eu gweithredu'n hawdd?

Newidiwch eich fideo er mwyn ei wella.

Gallai dysgwyr anfon eu fideo i safleoedd twristiaeth, fel Croeso Môn neu Croeso Cymru, gan ofyn a fyddant yn fodlon ei ddangos i eraill.

Sgrîn 13

Gwahoddwch y dysgwyr i ddechrau ar waelod y triongl a meddwl am y ffyrdd y gwnaethon nhw weithio: yn unigol, mewn grwpiau, ar-lein, gwaith pâr. Yna, gwahoddwch nhw i ystyried pa strategaethau a ddefnyddiwyd ganddynt o'r restr ganlynol: darllen, ymchwilio, tynnu llun, myfyrio, dosbarthu, trafod, gwneud prototeipiau, defnyddio modelau, defnyddio enghreifftiau, gwneud rhestrau. Gallant hefyd awgrymu strategaethau eraill a ddefnyddiwyd. Yn olaf, gofynnwch i'r dysgwyr ystyried pa strategaethau a weithiodd orau. Bydd y wybodaeth olaf hon yn ddefnyddiol ar gyfer gweithgareddau tebyg yn y dyfodol.